

Z Dołatkami kosztuje w prenumeracie: Bez pocztly: kwartalnie 3 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmon, 7 centów od wiersza. — Reklamacje są wolne od opłaty pocztowej.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Gminy wiejskie Biała wyzna, Korzelowa i Grodek (w obwodzie sandeckim), które dotąd należały do szkoły trywialnej w Grybowie, postanowiły oddzielić się od niej i założyć osobne szkoły parafialne w Korzelowej i Gródku.

Na to rzeczzone gminy zobowiązały się:

1. Istniejący budynek szkolny utrzymywać ciągle w dobrym stanie.

2. Na opał szkoły corocznie 6 sągów miękkiego drzewa, każda gmina po 3 sągi zakupić i przystawić.

3. Na utrzymanie nauczyciela corocznie 126 zł. w. a. i na drobne potrzeby szkolne corocznie 4 zł. 20 c. w. a. razem 130 zł. 20 c. w. a. płacić, co w równych częściach między obie gminy podzielone być ma.

W tym samym względzie gmina Grodek zobowiązała się:

1. Istniejący budynek szkolny utrzymywać zawsze w dobrym stanie.

2. Na opał szkoły corocznie 6 sągów drzewa miękkiego przystawić.

3. Na utrzymanie nauczyciela corocznie 105 zł. w. a. płacić.

4. Na założenie szkółki drzew owocowych odstąpić ogród 14 sążni □ mający pod warunkiem, że z dochodów, jakie przyniesie, pomniejsze potrzeby załatwiane być mają.

Ponieważ z tej przyczyny zmniejszyło się uposażenie szkoły trywialnej w Grybowie, przeto gmina tego miasta zobowiązała się:

1. Budynek szkolny w Grybowie przy pomocy gmin Biała nızna i Siolkowa utrzymywać ciągle w dobrym stanie, i kominiarza z kasy miejskiej opłacać.

2. Oprócz dotychczasowej płacy nauczyciela 143 zł. 12 c. corocznie od 1. maja 1858 jeszcze 55 zł. 65 c. w. a. z kasy miejskiej dodawać.

3. Na opał szkoły od zimy 186¹/₂ zacząwszy corocznie 6 sągów drzewa miękkiego z dochodów kasy miejskiej przystawić.

Gminy zaś Biała nızna i Siolkowa do poprzedniej szkoły należące zobowiązały się:

1. Budynek szkolny w Grybowie przy pomocy gminy tego miasta utrzymywać zawsze w dobrym stanie.

2. Na uposażenie szkoły trywialnej w Grybowie zamiast dotychczasowej płacy: Biała nızna 29 zł., a Siolkowa 28 zł. 25 c. płacić na przyszłość: Biała nızna 56 zł. 35 c., a Siolkowa 55 zł. 25 c. w. a.

3. Na opał szkoły od zimy 186¹/₂ zakupić i dostawić po 3 sągi miękkiego drzewa rocznie.

Udowodnioną temi ofiarami gorliwość o rozszerzenie nauki między ludem podaje c. k. Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Z najwyższego rozporządzenia przywodzi dwór cesarski po ś. p. Jej królewicz. Mości Maryi Sydonii, księżniczce saskiej żalobę dworską, zacząwszy od 4go marca na szesnaście dni z następującą odmianą: na pierwszych ośm dni, t. j. od 4. włącznie do 11. marca grubą, a na ostatnich ośm dni, t. j. od 12go włącznie do 19. marca lekką żalobę.

Telegramy.

Drezno, 3. marca. Wiedeńska korespondencja dzisiejszego *Dresd. Journ.* donosi, że od przedwczoraj zupełne porozumienie się wielkich mocarstw niemieckich względem kwestyi elektorstwa heskiego jest faktem dokonauym. Austrya przyjęła ostateczne propozycje Prus. Projekt obu tych państw będzie zapewne wniesiony na najbliższem posiedzeniu sejmku związkowego.

Szweryn, 3. marca. Jej Wysokość Wielka księżna Augusta Meklenbursko-Szweryńska umarła dziś w południe.

Londyn, 3. marca. Dzisiejsza *Morning Post* pisze: Upadek ministerium Ricasolego jest dotkliwym ciosem dla sprawy Włoch. Było by wielkim nieszczęściem, gdyby wystąpienie Ricasolego miało znaczyć zmianę polityki królewskiej. Nie mniejszem jest też to nieszczęściem, jeżeli wystąpienie jego jest skutkiem intryg dworskich. Żadne ministerium nie ostoi się długo, jeżeli nie będzie trzymać się polityki Cavoura, którą Ricasoli przybrał.

Daily News pisze: Mamy nadzieję, że nowe ministerium, jakimkolwiek będzie, zechce pamiętać, że żadne nagłe powiększenie nie zastąpi narodowi spokojnej niepodległości.

Turyń, 3. marca. Nowe ministerium składa się z następujących osób: Ratazzi prezydent i minister spraw zagranicznych, Cialdini wojny, admirał Muline marynarki, Cordova spraw wewnętrznych, Depretis robot publicznych, Pepoli handlu, Silla finansów.

Przegląd polityczny.

Lwów, 5. marca. Z przyjemnością rozpoczynamy dzisiejszą kronikę naszą nowym aktem ojcowskiej pieczołowitości Monarchy dla naszego kraju. Najjaśniejszy Pan wzruszony niedolą mieszkańców nadwiślańskich w Galicyi, których niespodziana powódź w zeszłym miesiącu tak srodcie dotknęła, ofiarował z własnej szkatuły na wsparcie nieszczęśliwych ofiar tej klęski kwotę 5000 zł. wal. austr.

Za to co do wiadomości ze świata politycznego musimy zapowiedzieć z góry, że dzisiejszy nasz przegląd będzie wcale ubogim w nowiny, gdyż cała poczta dzisiejsza tak wiedeńska jak i zagraniczna nieprzyniosła prócz nowej kombinacji gabinetu włoskiego ani jednej wiadomości, któraby istotnie nazwać można nową. — Z kraju podaje *Gazeta wiedeńska* tylko urzędowa wiadomość o żalobie dworskiej po zmarłej księżniczce saskiej, a inne nawet najgadatliwsze dzienniki wiedeńskie jak *Vaterland* i *Presse* nie zdobyły się tą razą na żadną inną nowinę, prócz pogłoski o nowym zamiarze odroczenia rady państwa z początkiem kwietnia, a zwolania natomiast sejmów krajowych w ciągu tego samego miesiąca. Trudnohy nam jednak przyszło wyrozumować sobie właściwy powód takiego odroczenia, gdyż właśnie na ostatni tydzień bieżącego miesiąca przepowiadają ukończenie sprawy budżetowej w wydziale finansowym, któraby z porządku rzeczy wypadało przedłożyć potem radzie państwa. Zresztą możemy jeszcze z krajów koronnych przytoczyć dwa wypadki, godne poniekąd uwagi. Jednym z nich jest uwięzienie w Peszcie byłego deputata sejmowego pana Szilaggi, jak powiadają za stosunki z emigracją węgierską w Turynie, a drugim protest redaktora *Giornale di Verona* przeciw insynuacji księcia Napoleona, w którym pan Perego oświadcza stanowczo, że dziennik jego nie tylko nie podlega cenzurze, która nie istnieje teraz w Austrii, ale nawet tak dalece rozchodzi się w opinii swojej z rządem, że otrzymał już w najnowszych czasach ostrzeżenie za swoje artykuły.

Doniesienia z Francyi kręcą się ciągle jeszcze około tych samych spraw, które od kilku dni już stanowią stałą rubrykę naszego przeglądu. Nie mamy jednak nic nowego dodać do wczorajszych doniesień naszych; tylko z ostatnich rozpraw senatu nad sprawą rzymską możemy przytoczyć jeszcze tenszczegół, że pan Laguerronniere bronił z wielkim zapalem sprawy Ojca S. i dowodził księciu Napoleonowi, że właśnie jego wymowa skłoniła głównie Cesarza Austrii do podpisania preliminaryów pokoju w Villafranca.

Najważniejszą dziś wiadomością, jak już wspomnieliśmy wyżej, jest ustąpienie barona Ricasolego, i utworzenie nowego gabinetu włoskiego pod prezydencją pana Ratazzi. Król, który z początku wahał się widocznie w tej sprawie, przyjął wreszcie dymisy barona, jak donosi telegram dzisiejszy na Paryż, i tego samego dnia jeszcze złożył pan Ratazzi nowe ministerium. Niepodobna dziś jeszcze odgadnąć z pewnością, jakie powody, a raczej wpływy skłoniły do ustąpienia Ricasolego, który uważał się za powołanego od Opatrzności wykonawcy planów Cavoura, ani też, dlaczego Król przyjął jego dymisy, kiedy widocznie do ostatniej chwili pokładał w nim swoje zaufanie. Na wszelki sposób jednak nie obeszło się przytem bez udziału Tuileryów, i może nie mylą się wcale ci, którzy na dnie całej tej sprawy upatrują męty prefensyi napoleońskiej do wyspy Sardynii, której, jak wiadomo, baron Ricasoli tak stanowczo się opierał. Mała na pozór okoliczność zdaje się utwierdzać poniekąd to przypuszczenie, mianowicie głosiły już przed kilku dniami dzienniki, że wszystkich żołnierzy z wyspy Sardynii rozpuszcza rząd z armii, i dozwala im powracać do domu. Jakież znaczenie inne mógłby mieć krok taki dzisiaj, kiedy właśnie głównem zadaniem rządu piemonteckiego jest podnieść jak można najwyższy czynny stan swojej armii?

Ten sam telegram donosi, że Garibaldi przyjechał do Genuy.

Ze spraw niemieckich postąpiła tylko heska tak dalece, że załatwienia jej możnaby już prawdopodobnie oczekiwać w niedalekiej przyszłości. Jak zapewnia bowiem *Dresd. Journal*, porozumiały się już obadwa główne mocarstwa niemieckie co do tej sprawy, i spólny ich wniosek ma być przedłożony sejmowi związkowemu na najbliższem posiedzeniu. Jaki jednak jest ten wniosek, nie powiada wcale odnośny telegram.

Monarcha szwedzki uniknął na teraz kolizyi, jaka mu zagrażała z powodu zaproponowanej rewizyi unii skandynawskiej, postanowił bowiem nie przedsiębrać wcale tej rewizyi dzisiaj, zostawiając czasowi dalsze dojrzewanie tej sprawy.

Szwajcarska rada federacyjna dobiła już wreszcie targu z Francją o wynagrodzenie w sprawie Ville la Grande. Rząd francuski domagał się, by Szwajcaryja z przypadającej kwoty indemnizacyjnej zapłaciła dwie trzecie części; rada jednak federacyjna chcąc zawstydzić Francję, że idzie w targi o tak małą kwotę, która istotnie zaledwie kilka tysięcy franków wynosi, ofiarowała się zapłacić

wszystko, pozostawiając opinii publicznej sąd o tem, po czyjej stronie była słusność.

Powstanie greckie zdaje się ciągle jeszcze stać w jednej mierze, gdyż dotąd nie ma jeszcze pewnej wiadomości ani o jego pokonaniu, ani też o wzmaganiu się ruchu rewolucyjnego w kraju. Jedynym główniejszym aktem rewolucyi było dotąd wydanie proklamacyi, w której domagają się powstańcy zupełnej zmiany dotychczasowej polityki rządu, rozwiązania izby deputowanych i zwołania natomiast zgromadzenia narodowego, któreby zabezpieczyło wolność i zaspokoili życzenia narodu. Nie wielki jednak skutek musiała sprawić ta proklamacya, kiedy dotąd niesłychać o żadnym nowym wybuchu rewolucyjnym, gdy tymczasem generał Hahn gromadzi coraz większe siły pod Neapolią i poprzecinał powstańcom wszelkie komunikacye z krajem.

Sprawy krajowe.

Lwów, 5. lutego. Ku uzupełnieniu naszych doniesień o obchodzie rocznicy nadania konstytucyi w naszym kraju możemy dodać jeszcze, że pamiętny ten dla ludów Austrii dzień obchodzono uroczystem nabożeństwem także w rzymsko-katolickich kościołach w *Zaleszczykach*, gdzie również gr. kat. administrator plebanii odprawiał mszę czytana, w *Husiatynie*, *Rudkach*, *Bolechowie*, *Kaluszu*, *Wojniłowie*, *Haliczu*, *Podbużu*, w *Starej soli* i w *Krakowcu*; tudzież w gr. kat. kościołach parafialnych w *Kaluszu*, *Haliczu*, *Bolechowie*, *Nowosiólkach gościnnych*, *Kossowie*, *Sokolowie*, *Mikołajowie* i w *Sokalu*.

W powiecie Rożniatowskim były uroczyste nabożeństwa w samem *Rożniatowie* i w wsiach *Ceniowie* z *Demnią*, w *Dubiu*, *Rypnem*, w *Kniaziowskiem*, w *Jasieniowcach*, *Janówce*, *Lecówce*, *Olchówce*, *Ressniatem*, *Perechińsku*, *Strutynie wyżnym*, w *Spasie*, *Podzuchach* i *Łukarh*. Prócz tego zgłaszały się tego dnia do naczelnika powiatu delegaci rzeczonych gmin, by wyrazić imieniem ich najszczerze podziękowanie dla Jego c. k. Apostolskiej Mości za najlaskawsze nadanie konstytucyi, a oraz złożyć zapewnienie niezachwianej wierności i przywiązania do panującego domu.

W niektórych miejscach uczczono tę rocznicę oprócz nabożeństwa kościelnego także innymi uroczystymi aktami, i tak: w *Kamionce*, w *Zaleszczykach*, w *Bolechowie*, *Kaluszu* i *Sokolowie* wyprawiono iluminacyę.

W *Haliczu*, *Kaluszu* i *Kołomyi* obdzielano ubogich datkami pieniężnymi z kas miejskich, a gmina kołomyjska wotowała oprócz tego 40 zł. na dotkniętych powodzią mieszkańców nad Wisłą i uchwaliła adres zaufania do Jego Excelencyi ministra stanu. Także gmina żydowska w *Kołomyi* urządziła w tym dniu składkę na ubogich swego wyznania, która przyniosła kwotę 110 zł. 50 c. Podobnież urządzono także w *Zaleszczykach* składkę na ofiary powodzi, z której przeznaczono 40 zł. na mieszkańców *Wiednia* a 20 zł. na mieszkańców nadwiślańskich; zaś gmina izraelska *Zaleszczyk* postanowiła na pamiątkę tego dnia założyć szpital izraelski. Protokół siódmego posiedzenia rady miejskiej odbytego na dniu 16. stycznia 1862 r. — Prezydujący pan burmistrz miasta.

(Dokończenie)

Sprawozdawca radny p. Dr. Smiałowski odnośnie do uchwały rady m. na dniu 2. stycznia r. b. zapadłej w sprawie gwałtów i bezprawii na dniu 29. grudnia r. u. na spokojnych mieszkańcach *Lwowa* dopuszczonych — przedkłada sprawozdawca sekcji VI. dotyczące wnioski pod obradę.

Pan prezydujący poddał poprzód pod obradę zgromadzenia, azali ten przedmiot, którego na porządku dziennym umieszczony nie jest z przyczyny, że do protokołu rady wniesionym nie był, ma być pod obradę wzięty.

Zgromadzenie uchwała jednomyślnie wzięcie pod obradę tego przedmiotu.

L. m. 28.359, l. r. 414. Z powodu otwarcia ruchu kolei żelaznej i ustanowienia przez c. k. Namiestnictwo stacyi we *Lwowie* do przyjmowania wołów koleją transportować się mających, okazuje się potrzeba zaprowadzić tarło we *Lwowie*, na którym także rewizya bydła ze względu zdrowia przepisana odbywaćby się mogła.

Najstosowniejsze miejsce na to tarło opatrzyła komisya na targowicy końskiej i bydłowej, którego to plac dotychczas własnością funduszu religijnego będący, przez miasto kupionym być ma.

Magistrat wnosi tedy po wysłuchaniu handlarzy *mołdawskich* przez ich pełnomocnika:

1) by targowicę końską przeznaczyć na tarło dla wołów koleją transportować się mających;

2) przyspieszyć kupno tego placu od funduszu religijnego;

3) polecić urzędowi budowniczemu sprowadzenie obfitości wody dla wołów i urządzenie pojęcia przynajmniej na 1000 sztuk bydła, tymczasem zaś

4) dozwolnić handlarzom ustawienie wołów na dzisiejszej targowicy bydłowej w studnię zaopatrzoną, za opłatą po 2 c. od woła na dobę;

5) rozporządzić z uwagi wniosku dodatkowego fizykatu miejskiego, by oględziny bydła odbywały się na tejże targowicy wedle przepisów istniejących.

Sekeya VI. popiera ten wniosek, i przydaje, by na teraźniejszej targowicy bydła jeszcze drugie koryto do pojenia bydła jak najspieszniej urządzić, i o sprowadzenie wody do tarła potrzebne kroki poczynić.

Zgromadzenie rady miejskiej przyjęło jednomyślnie wszystkie wnioski.

Sprawozdawca radny p. Dr. Hofmann.

L. m. 29.440, l. r. 4 ex 1862. Na wniosek magistratu i sekcji III. zezwolono wydać kaucyę 1000 zł. w obliżu indemuizacyjnym budowniczemu *Józefowi Wiedeń* przy objęciu budowy szkoły parafialnej u św. *Marcina* w roku 1860 złożoną.

Sprawozdawca radny p. Jabłoński.

L. m. 15.977, l. r. 256. Juz od dłuższego czasu okazała się potrzeba rozszerzyć szkołę parafialną u św. *Antoniego*, które przedmieście 566 działwy szkolnej liczy.

W propozycyi było, albo wybudować piętro na gmachu parafialnym dla szkoły, lub wybudować nowy gmach od fundamentów na gruncie real. l. 118¹/₄ kupić się mającej.

Przeciw pierwszemu projektowi powstał proboszcz nie dopuszczając, by dwóch gospodarzy w jednym domu było, przeciw drugiemu zaś urząd budownictwa miejskiego, przytaczając, że budowla na gruncie real. l. 118¹/₄ nader kosztowna celowi by nie odpowiadała.

Przy komisyonalnej wizyi okazała się najstosowniejsza do budowy gmachu szkolnego tylna część ogrodu kościelnego; dlatego też magistrat wnosi, by obszar 280 sagów kwadratowych gruntu ogrodowego od funduszu religijnego pod budowę szkoły zażądać, którego to fundusz jako patron i tak do przyczynienia się obowiązany jest, i by na tym gruncie gmach szkolny wedle przepisów o konkurencyi wybudować.

Sekeya VII. popiera ten wniosek, i przydaje, by zarazem udać się do c. k. Namiestnictwa z prośbą o ustanowienie czwartej klasy dla tejże szkoły parafialnej wybudować się mającej, by dzieci tego przedmieścia mogły szkołę ludową w tejże parafii ukończyć.

Zgromadzenie przystępuje do wniosku jednomyślnie.

Sprawozdawca radny p. Dr. Gębarzewski.

L. m. 29.483, l. r. 424. Miasto posiada na gruncie eraryalnym przy koszarach artyleryi niegdys czerwonym klasztorem zwanych stajnię w sposób rosyjski podziemnie z drzewa zbudowaną, która od kilku lat bezużytecznie stoi.

Dyrekeya krajowej inżynierji umyśliła w tej stajni zimową szkołę gimnastyczną dla wojska urządzić i zasięga przyzwolenia magistratu.

Magistrat oświadcza się za udzieleniem przyzwolenia używania tej stajni na szkołę gimnastyczną za opłatą 13 zł. 44 c. miesięcznie, która to kwota wedle przestrzeni i taryfy oznaczonej na umieszczenie koni wyrachowaną została.

Sekeya IV. nie jest za wynajęciem, bowiem w takim razie miałaby gmina czynsz pobierająca obowiązek ten budynek własnym kosztem utrzymywać, a jest słuszną obawa, że utrzymywanie budynku dla starości czynsz przewyższy, dlatego też wnosi, by odmówić umieszczenia szkoły gimnastycznej wojskowej w tej stajni, i poruczyć sekeyi III. rozpoznanie, azali materiały tej stajni miejską własnością będący sprzedać lub w inny sposób zużytkować można.

Zgromadzenie zgadza się jednomyślnie z wnioskiem sekcji IV.

Sprawozdawca radny p. Dr. Gnoiński.

L. m. 24.375, l. r. 13 ex 1862. — Na wniosek magistratu przez sekeyę II. poparty uchwalono jednomyślnie:

Dać sierocie po *Łudwójcie Malina*, *Cecylii* dar z łaski w kwocie 50 zł. na rok bieżący począwszy od 1. stycznia r. b. w miesięcznych ratach z dołu wypłacalny.

L. m. 29.889, l. r. 14 ex 1862. Zgodnie z wnioskiem magistratu przez sekeyę II. popartym uchwalono:

Dać sierocie po *Kasyerze Fiszkiwicz*, *Anieli* dar z łaski w kwocie 50 zł. na rok bieżący począwszy od 1. stycznia 1862 r. w miesięcznych ratach z dołu wypłacalny.

Nakoniec zezwolono na wniosek magistratu do l. m. 29.804, l. r. 423 — przedłożony a przez sekeyę II. poparty, wydać liwerrantowi *jadła* dla domu pracy *Wolf Rozenberg* zwykłą ustanowioną kaucyę w kwocie 360 zł. w obliżach przy licytacyi złożonej.

Na tem posiedzenie zamknięto o 9¹/₂ godzinie wieczór.

Króbl r. w.

Kajetan Jabłoński r. wł.

Krechowiecki r. wł.

Wiedeń, 4. marca. Jego c. k. Apost. Mość raczył przyjmować wczoraj przed południem wiele osób prywatnych na audyencyę.

Anglia.

Londyn, 1. marca. (Doniesienia dworu.) Królowa powzięła zamiar utworzyć komitet, któryby jej doradził jaki pomnik postawić księciu *Albertowi*. Wybór Królowej padł na lorda *Derby*, lorda *Clarendon*, sir *C. Eastlake* i lorda majora (pana *Cubbitt*). — Księżę *Alfred* przybył przedwczoraj wieczorem do *Osborne*, dokąd udał się także lord *Palmerston*.

(Rozprawy parlamentu z 26. lutego.) W izbie niższej pan *Hadfield* proponuje drugi odczyt bilu *Whippiuga* (względem kary cielesnej w więzieniach). Sir *G. Grey*, minister spraw wewnętrznych rzekł: dozorecy więźniów mają już pewne regulamina względem tego. Gdyby szanowny członek bil ten odwołał, a wnioś inny, mianowicie tej liczby plag zbrodniarzy młodego wieku była w wyroku oznaczona, on (*G. Grey*) by go popierał. Pan *Hadfield* odwołał wniosek i mocę. Następuje drugi odczyt bilu pana *Colliers*, który dowodzi, że przy wyborach parlamentarnych podróż wyborców na miejsce głosowania nie powinna odbywać się na koszt kandydata. Wszczyła się dyskusya: wielu członków tak liberalnych jak konserwatywnych, powstaje przeciw wnioskowi. Minister sir *G. Grey* wcale mu się nie sprzeciwia, lecz przy głosowaniu bil od-

rzucony większością 160 głosów przeciw 130. Bil względem zniesienia przysięgi przy obejmowaniu urzędu większością 13 głosów przypuszczony do trzeciego odczytu, a więc przeszedł.

Francya.

Paryż, 1. marca. (Posiedzenie senatu.) Na dzisiejszym posiedzeniu senatu wystąpił pan de la Guéronniere z obroną świeckiej władzy Papieża. Rozwazał on różne momenta kwestyi włoskiej i oświadczył, że Neapol nie był przystępny do Włoch ale raczej zdobyty; rewolucya porwała ten ruch poprzednio czysto narodowy. Teraz organizują się demonstracye, ażeby Wiktora Emanuela popchnąć na Rzym. Jeżeli Wiktor Emanuel dostąpi koronacyi w Watykanie, to wzburzenie umysłów w narodzie popehnie go na Wenecyę i ztąd wojna nastąpi. Mowca nie miał swych sympatyj dla Wenecyi, lecz uwolnienie jej musi być zdaniem jego owocem negocyacji dyplomatycznych a nie skutkiem wojny. Potępiał myśl opuszczenia Rzymu; w tym punkcie Francya musi się Włochom oprzeć. Mowca bronił następnie traktat zurichski i myśl konfederacyi włoskiej. Dodał, że właśnie to książe Napoleon, porywająca swą wymową, skłonił Franciszka Józefa do przyjęcia pokoju.

W tem miejscu przerwał mowę tę książe Napoleon i powstał przeciwko niej. Co zaś jego osoby dotyczy, to był on w Villafrańca tylko wykonawcą rozkazów cesarskich, i nie jego było rzecz oceniać ich wartość.

Słowa te przyjęte zostały oznakami przychylności i pochwały. Pan de la Guéronniere w końcu swej mowy oświadczył, iż boleje nad antagonizmem między Papieżem a Włochami, lecz Rzym musi zostać w rękach Papieża. Gdybyśmy Włochom pozwolili iść na Rzym, to zasady konserwatywne dotknięteby były okropną porażką, a element rewolucyjny zyskałby impuls, któremu się nie oprzeć nie zdołało. Francya pozostać musi w Rzymie dopóty, dopóki siła wypadków nie doprowadzi do słusznej komplanacyi między Królem włoskim a Papieżem. Gdyby hrabia Cavour nie był umarł, to rezultat ten może juzby został osiągnięty.

(Dotacja p. Montaubaun.) Z wielkiem natężeniem oczekują w Paryżu rozpraw ciała prawodawczego, nad projektem dotacji p. Montaubaun. Rozprawy te począć się mają dnia 6. marca. Sprawozdanie komisji, która jednomyślnie z wyjątkiem jednego głosu, oświadczyła się za odrzuceniem, wskazuje na kryzys w historii francuskiej. Odczytane ono zostało dnia 28. w ciele prawodawczem przez p. Jouvenel jako referenta. Sprawozdanie to wielkiej nabyło wagi z tego powodu, iż Cesarz sam wystąpił w *Moniteurze* w obronie projektu. Komisya zaś ciała prawodawczego na to nie zważając, oświadczyła się za jego odrzuceniem. Komisya składała się z generała Levreton, jako prezesa, hr. Haller Claparede jako sekretarza i z deputowanych Cosserat, Lelu, Jouvenel, Kerzeven, d'Andelarre, Labure i Gramont.

(Profesor Renan.) Legitymiści francuscy, owa część ludności paryskiej przedmieścia Saint Germain zajmująca, odebrali ze strony rządu pewien rodzaj wynagrodzenia za ciosy, które ich ostatnimi czasy spotkały. Nowy profesor Renan, którego dzieła w rzymskim indexie zamieszczone zostały, zaraz po pierwszym swym odczytaniu z katedry oddalony został. Już sama nominacya Renan, znanego z skeptycyzmu religijnego, sołą była w oku w kółkach klerykalnych i legitymistycznych. Stronictwo to chciało go więc wygwizdać przy pierwszym wystąpieniu na katedrę, tak jak sobie postąpiono względem Edmunda About i Filareta Charles. To jednak się nie udało, bo młodzież akademicka przyjęła go z uniesieniem i z okrzykami niech żyje Renan! precz z Jezuitami. Wstępna mowa profesora zdająca się być bardzo umiarkowaną w oczach dzienników takich, jak *le Temps* i *Journal des Debats* w obozie przeciwnym największe wywołało oburzenie. Zdaje się też, iż przekroczyło zakres wolności, naukowym kursom przez rząd dozwolony, dlatego minister oświecenia publicznego kurs chaldejskiej literatury profesora Renan, na teraz zawiesił.

(Wiadomości bieżące.) Odczyt profesora Renan, który spowodował zawieszenie jego kolegium, wyszedł już z druku pod tytułem: „O udziale ludów semickich w dziejach cywilizacyi“ z przedmową.

(Wypadki dzienne.) Ostatnie rozporządzenia rządu francuskie zdają się zmierzać ku temu, ażeby utrzymać w niepokoju nważę publiczną, rozbudzoną do najwyższego stopnia gwałtownymi rozprawami w senacie. Są one wynikiem jednej i tej samej myśli. Zawieszenie kursu naukowego profesora Renan i ostrzeżenie udzielone dziennikowi *l'Opinion nationale* uważać można jako odpowiedź na rewolucyjne wyznanie wiary w senacie, jako odpowiedź na maxymę ognistych rewolucyonistów „precz z duchowieństwem!“ W tak zwanym „quartier latin“ rozporządzenie ministeryalne względem profesora Renan, przyjęte zostało ze strony młodzieży akademickiej w sposób odpowiedni jej zapałowi dla tegoż profesora. Urządzono demonstracye, będące teraz często na porządku dziennym. Liczne kupy studentów zgromadziły się w przedsiionkach kolegium francuskiego; precz z Jezuitami krzyżano z całego gardła, niektórzy zaś nie przestawali na ogólnym tym okrzyku, lecz wymieniali senatorów, których katolickie uczucia młodych wolterianów szczególniejszą napelniają grozą. Rząd nie chciał być niemym świadkiem tych demonstracyj. Agenci policyjni wystąpili czynnie, aresztowali mnóstwo studentów i przeszkodzili pochodowi ich do mieszkania profesora Renan. Dalszych niepokoi nie było. Według *Gazety kolońskiej* miano z tego powodu aresztować blisko 200 studentów.

(Zgietki uliczne.) Zawieszenie odczytów profesora Renan sprawiło, iż okrzyk „niech żyje Renan!“ stał się już hasłem opozycyjnem, równie jak okrzyk „precz z About!“ Dnia 27. Lutego między godziną 2 a 4tą z południa zbiegowisko przed mieszkaniem p. Renan było bardzo wielkie, spokojowi publicznemu zagrażające. Znajdowali się tam ludzie ze wszystkich warstw społeczeństwa młodzi i starzy. Około godziny czwartej ciągly silne kupy do senatu i do ministerstwa oświecenia. Zgraja policyantów zastąpiła im drogę i wielu aresztowała, chociaż nie myślał stawiać oporu. Liczne oddziały robotników w bluzach stały na uboczu w pogotowiu, i prawie jak w rezerwie.

Sąd kasacyjny odrzucił rekurs mordercy Dumollard. Według ostatnich wiadomości z Saint Louis, Król Cajoru, sprzymierzeniec Francyi, wygnany został z państw swych w skutek rewolucyi pałacowej. Gubernator francuski pospieszył mu w pomoc, zjednym batalionem teralierów senegalskich.

Włochy.

Z Rzymu donoszą pod d. 25. lutego. (Demonstracye w Rzymie.) „Tak zwany komitet narodowy wezwał Rzymian, ażeby zaniechali rozrywek karnawałowych i zgromadzili się w forum, jak w miejscu wielkości dawnego Rzymu. Liczne kupy ludu usłuchały tego wezwania, udając się w sobotę na forum, nie było jednak żadnych okrzyków. Żandarmi francuscy i papiescy rozpedzili wnet to zbiegowisko. Powstało ono znów d. 25. lutego; rząd jednak użył właściwych środków i nastąpiły liczne aresztowania. Cesarz Austriacki przesał Papieżowi bogate dary w kosztownościach kościelnych.

Niemce.

(Izby pruskie.) Wszyscy członkowie komisji izby pruskiej; z wyjątkiem jednego przyjęli wniosek uznać Włochy Piemontskie, których sami Włosi uznać nie chcą. Rząd oświadczył w komisji, że nie może wziąć udziału w obradach, ponieważ wniosek wywiera wpływ na bieżące kwestye polityki europejskiej.

Weser Ztg. przypomina co w Berlinie mówiono, że uznanie Królestwa Włoskiego nie byłoby zarazem przyzwoleniem na oderwanie Wenecyi od Austrii, ponieważ należałoby rozważyć czy by to nie było także ze szkodą Niemiec.

Rosya i Królestwo Polskie.

Petersburg, 22. lutego. (Sprawa włościańska.) Do *H. B. H.* piszą: Co do najważniejszej kwestyi reform, to jest rozwoju i poprawy położenia włościan aż do zupełnego usamowolnienia ich w r. 1863, mamy nowe doniesienia; według sprawozdania urzędowego włościanie nie wszędzie wypelniają swój powinności względem dziedziców, pomyślniejsze są doniesienia z okolic, gdzie dokumenta urbaryalne wykonane zostały. Uzalają się, że włościanie nie regularnie czynsze uiszczają, mianowicie w okolicy Jarosławia. Jednak nie zdarza się już koło Jarosławia aby włościanie wzbraniłi się czynić zadość swoim zobowiązaniom. Zaburzenia w prowincyi Kowieńskiej już po części ustały. W dobrach księcia Paszkawica warszawskiego w prowincyi Mabilewskiej przywrócono także pomiędzy włościanami porządek i czynsz wyegzekwowano. Najlepiej osadzić można postęp kwestyi włościańskiej z statystycznych wykazów o dokumentach urbaryalnych które przysły do skutku. W miesiącu styczniu było ich 826 zaczęto ogólna liczba w 39 prowincyach wynosi 3625. Główną przyczyną tego powolnego postępu jest według organu rządowego brak zaufania włościan do dziedziców, i nadzieja nowych koncesyj; częstokroć także obawa dziedziców o ubytek sił roboczych, brak środków do wymiaru, i niemożność wypośredkować użytek z lasów, pól, jezior i t. d. Zaprowadzenie dokumentów urbaryalnych dało powód do niespokojności w Kazaniu, Poltawie, Riasanie i Simbirsku. Niespokojności te już jednak przytlumione. W Astrachanie, na Wołyniu w Grodnie i Mińsku, jeszcze ani jeden dokument urbaryalny do skutku nie przyszedł.

Wiadomości handlowe.

Wiedeń, 3. marca. (Targ wiedeński na woły.) Spęd była na targu dzisiejszym wynosił: z Węgier 915, z Galicyi 881, z kraju 521 sztuk wołów. Z tego rzeźnicy wiedeńscy zakupili 1642, rzeźnicy z prowincyi 615, osobno sprzedano 18 sztuk. Nie-sprzedanych było 42 sztuk. Waga szacunkowa jednej sztuki wynosiła od 380 do 670 funtów. Cena kupna 137 zł. 50 c. do 200 zł. w. a., a za cetnar 28 do 30 zł. w. a.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 5. marca.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Rumerskirch Karol, z Joniny. — Abacza Wal., ces. ros. podporucznik, z Kischenewa.
Hotel Langa: Podhorski Eugen., z Kijowa.
Zajazd Krynickiego: Croasse Ludwik, z Koźłowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 5. marca.

PP. Witosławski Bron., do Wojciechowic. — Łysyk Jan, dr medyczny, do Łańcuta. — Suzański Sylw., do Błażowa. — Puchalski Nar., do Żurawie. — Osmulski Wład., do Skoryk. — Pietrowski Antoni, do Hnatkowic. — Białobrzyski Stan., do Dziedziłowa. — Niezabitowski Włodz., do Uherzce. — Łodyński Hier., do Milatyna. — Terlecki Marcel, do Cuszacina. — Czarniakowski Józef, do Kipiacki. — Janicki Ryszard, do Rosy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie. Dnia 4. marca 1862.

Table with columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0 ft. a m., Stopień ciepła według Reaum, Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Data: 7. god. zrana, 2. god. po poł., 10. god. wiecz., Wieczor deszcz 1...36.

THEATRE.

Dziś w teatrze niemieckim opera: „La Traviata.“ Jutro na scenie polskiej na dochód pana Wilkoszewskiego po raz pierwszy: „Balladyna“, tragedya w 5 aktach Jul. Stowackiego.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 6. marca. Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 84 15. Metaliki po 5% za 100 zł. 70 65; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje in-

deminacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcy Banku narodowego sztuka 828 -; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 199.50; niższo-austr. towarzy-

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

Wexlowy. Zł 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 137.80. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.54, dukaty ces. pełnej wagi —. —. korony —. —. półkorony —. —. Srebro, 136 50.

Kurs lwowski.

Table with columns: Dnia 5. marca, gotówka, towarem. Items include: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne w. ; za 100 zł., Akcy gal. kol. żelaz. Karola Ludwika, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Table with columns: Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł., 1. Dług publiczny., 2. Stan oblig. domestykal., 3. Akcyje., 4. Listy zastawne., 5. Obligacje z prawem pierwszeństwa., 6. Losy. Items include: Ban. Tem., Kredy i Sławonii, Galicyi, Siedmiogr. i Bukow., Lom. wen. pożyczka z r. 1859, Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy, Banku nar., Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a., Niż. austr. tow. eskont., Póln. kol. po 1000 zł. m. k., Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k., Kol. Ces. Flzbiety po 200 zł., Póln. -póln.-niem. kolei km. po 200 zł. m. k., Kolei Cisy po 200 zł. m. k., Polud.-póln.-niem. kolei wen. i central. -włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a., Kol. Kar. Lud. po 200 zł., Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k., Kar., Krainy, i Wyb. Węgier

Table with columns: pien. towar., Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a., Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma „ 40 „ „ 39 50 40 —, Palfego „ 40 „ „ 39 75 40. —, Calrego „ 46 „ „ 37 — 37.50, St. Genois „ 40 „ „ 37 25 37 75, Windischgrätz 20 zł. „ 22 50 23. —, Waldsteina 20 „ „ 24 75 25 25, Keglevicha 10 „ „ 16 75 17. —, Amsterdamska za 100 zł. hol., Augsburgska za 100 zł. w. p., Berlin za 100 tal., Wrocław za 100 tal., Frankfurt za 100 zł. w. p., Genna za 100 lir. piem., Hamburg za 100 M. B., Lipsk za 100 tal., Liwurna za 100 lir. tosk., Londyn za 10 ft. szt., Lugden za 100 fr., Medyolan za 100 zł. w. a., Marsylia za 100 fr., Paryż za 100 fr., Praga za 100 zł. w. a., Tryest za 100 zł. w. a., Wenecya za 100 zł. w. a., Bukareszt za 100 piast. woł., Konstantynopol za 100 piast. tur., Dukaty ces. men., Dkto. pełnej w. g., Korona, 20 frankówka, Rosyjski impery., Talar związkowy, Srebro, Kurs korony w k. kasach

KRONIKA.

(Pożar.) Dnia 24. zeszłego miesiąca wydarzył się następujący nieszczęśliwy wypadek w Lipnikach w obwodzie żółkiewskim: Tamtejsza owdowiła właścianka Tanka Ł. pojechała tego dnia na targ tygodniowy do Żółkwi, zostawiwszy w domu troje małoletnich dzieci, dwóch chłopców i jedną dziewczynę, z których najstarsze miało 6 lat, bez żadnego dozoru w pomieszkanu. Dzieci musiały zapewne bawić się siarnikami, i około godziny 3ciej z południa powstał pożar w obacie, który jednak sąsiedzi dopiero wtedy spostrzegli, gdy już dach jej cały był w płomieniach. Kilku z nich pospieszyło wówczas na ratunek, ale już niepodobna było dostać się do wnętrza chaty, i dzieci zginęły wszystkie w płomieniach, a oprócz tego zgorzały jeszcze dwa sąsiednie domy właściankie.

(Traktat pocztowy między Francją a zakładem Księcia Thurn-Taxis) został już zawarty i wchodzi w moc obowiązującą z dniem 1. kwietnia r. b. Podług stypulacyj tego traktatu, ogłoszonych w Monitorze, kosztuje pojedynczy list wagi 10 gramów z każdego okręgu pocztowego do Francji i Algierii, frankowany 12 krajecarów czyli 3 1/2 srebrnych groszy, a niefrankowany 50 centymów; zaś z Francji i Algierii do wymienionych poczt, frankowany 40 centymów, a niefrankowany 15 krajecarów czyli 4 1/2 srebr. groszy. Z wolnych niast Hamburga, Lubeki i Bremy kosztuje list pojedynczy wagi 10 gramów do Francji i Algierii frankowany 4 1/2 sr. gr., niefrankowany 60 centymów, zaś odwrotnie, frankowany 50 centym., a niefrankowany do Hamburga i Lubeki 6 1/2 szylingów a do Bremy 11 groot. Wzory towarów, dzienniki, broszury, książki, dzieła peryodyczne, litografie, druki i t. p. odpłacają za każde 40 gra-

mów do Francji i Algierii 3 krajecary, albo 9 feników, a odwrotnie 10 centymów.

(Wydóz towarów z Anglii.) Z porównania urzędowych wykazów względem tych kolonij i państw, które w ubiegłym roku najwięcej zakupiły produktów i wyrobów angielskich, z takimi wykazami z roku 1860 pokazuje się, że wydóz towarów angielskich do kolonii ani zmniejszył się, ani powiększył, a wynosi prawie trzecią część wywozu całkowitego; że Ameryka, która między kupującami u Anglików dotąd zawsze pierwsze miejsce zajmowała, w zeszłym roku z jej ją ezwarne; że Francya prawie tył angielskich towarów zakupiła, co Stany zjednoczone, podczas gdy w r 1859 spostrzebowała ich tylko piątą część; że Niemce zakupiły najwięcej towarów angielskich, że po Francyi najbardziej powiększył się wydóz do Włoch, po którym to kraju w rzedzie państw europejskich najwięcej towarów angielskich nabywających idą: Prusy, Holandya, Hiszpania, Portugalia, Belgia, Danja i Szwecya.

(Kara chłosty cielesnej w armii angielskiej.) Temi dniami ogłoszony został w Londynie urzędowy wykaz przekroczeń karanych chłostą cielesną na wojennej flocie angielskiej w r. 1860, taki sam, jaki ogłosiła niedawno armia lądowa. Pokazuje się z niego, że flota angielska nie może się jeszcze bardziej obejść bez nahajki niż lądowa siła zbrojna, chociaż powoli wyzwała się już także z pod jej panowania. Ogólna liczba majątków ochłostanych w r. 1860 wynosiła tylko 764 (na 53 379 ludzi), ale za to przypada na to szczeplie grono weale znakomita liczba razów, gdyż wynosi 25.201. Najwięcej aplikowane taraz 50, a najmniej 6 nahajek.